

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkerbrief

jaargang 36 • nummer 4 • augustus - september 2024

De storm en de zee

Afgiftekantoor:

Brussel de Brouckère

Erkenningsnummer: P 910493

Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

www.protestantsekerkbrussel.be

- **Op weg naar een beter land**
- **Druk op de pauzeknop**
- **De zeereis van de slaven**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres: kerkbrief@gmail.com

De redactie bestaat momenteel uit ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens

Verantwoordelijke uitgever:

ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor de kopij
Kerkbrief oktober - november 2024:

maandag 16 september

Een beter land

Een beter land

Ze trekken over bergen
doorkruisen de woestijn
of zwerven over zeeën
om vrij te zijn

Waar de oorlog teistert
waar de honger woedt
moeten ze uit huis vandaan
en zwerven dan voorgoed

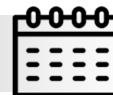
De eeuwen door
klinkt in de nacht
Steeds diezelfde bange klacht
Waar is thuis? Waar is thuis?

Iedereen blijft hopen
dat hij nog een toekomst heeft
rust voor zijn vermoeide hoofd
een plek waar hij in vrede leeft

Als je maar dichtbij blijft
gaan we hand in hand
en zullen we de grens passeren
van een beter land

Willem Wilmink (1936 - 2003)

Agenda

- 17 en 18 augustus:
Geuzenfeest in Horebeke
- 20 t/m 23 augustus:
Bijeenkomst van het **Belgisch-Duits Convent** in Nordhorn
- 1 september: **Scheppingszondag**
- 2 september, 14.30 uur:
Bijbelkring in Wemmel
- 10 september, 19.30 uur, **Kerkenraad**
- 16 t/m 20 september: **Wijkbijeenkomsten** onder leiding van **Bernd Hirschfeldt** over 'Liquid Church'
- 26 september: Uitstap van de Bijbelkring naar Oostduinkerke

De weg door de zee

Op de voorpagina van deze Kerkbrief heeft u vast de prachtige zee ontdekt. Het plaatje (© Pixabay) roept associaties op aan vakantie, een verfrissende duik in het emeraude water, blauwe hemel en zonnige stranden. En wat een geluk als dit uw associaties zijn bij de foto!

Het plaatje werd echter meegezonden met het materiaal dat de kerken van de VPKB werd aangeboden bij de Wereld-Vluchtelingen-Dag 2024.

Voor veel mensen op de vlucht betekent de zee immers heel iets anders: ultieme mogelijkheid om aan een onleefbare situatie te ontsnappen en door het woeste water heen, hoop op een nieuw bestaan. Helaas wordt deze reis door het water voor veel te veel mensen niet de gehoopte ultieme kans, maar een laatste streep door hun leven.

Tijdens de dienst van **4 augustus** komen we erop terug. We zullen dat doen aan de hand het verhaal uit **Handelingen 27** waar Paulus samen met anderen het hoofd moet bieden aan de gevaren van een briesende zee.

ds. Judith van Vooren

Nog één keer in zee

Nu het zomer is, trekken velen weer naar de zee, bij ons aan “*t zee*” of in verre landen met azuurblauwe kusten.

In Bijbelse tijden was de zee veel minder een plek om te verpozen. Het werd vooral gezien als leven-gevend, een bron van voedsel, waar mensen met het nodige gevaar de visvangst binnenhaalden. De zee was daarmee zowel een symbool van het leven als van de dood. Ze komt in de gehele Bijbel voor, vanaf het allereerste begin, de Schepping in Genesis tot de Psalmen die spreken over de Heer die de golven tot bedaren brengt.

In zekere zin kan de zee, zoals beschreven in de Bijbel als een symbool voor het menselijke leven gezien worden. Het aardse leven kent dezelfde dualiteit. Het leven is vaak mooi en opwindend, soms moeilijk en gevaarlijk. We bevinden ons soms in kalme wateren en voelen ons geborgen, vervuld, dan weer wordt ons schip hevig heen en weer geslingerd, soms lijden wij zelfs schipbreuk. We denken tegenwoordig wel dat we autonoom ons leven te leiden en zo verstandige keuzes te maken, we wikken en wegen, maar zoveel valt ons in ons leven toe, valt mee of valt tegen. Zoveel gebeurt buiten onze wil of beslissingen om. En toch blijft de zee en blijft het leven fascineren.

Wie dat meer belichaamde dan de meeste mensen die ik ken, was **Gerda Meursing-van Utenhove**, die vlak bij ons woonde en die jarenlang gemeentelid was van de Graanmarktkerk, eerst met haar man Dick, later alleen. En die ik al kende via de Doopsgezinde Gemeente Aardenburg, waar ik een tijdje vervangend predikant was en waar ze ook lid was omdat ze daar vanuit de Haan nog naartoe kon.

Als ik Gerda sprak zei ze altijd stevast één ding; “*Ik zou nog één keer in zee willen.*” Dat kon, omdat in De Haan een speciale ligstoel was waar mensen die niet meer

konden lopen of zwemmen door een paar redders zachtjes in de branding werd gereden, zodat ze toch de zee aan den lijve konden ervaren. Dat had Gerda al een paar keer gedaan en ze keek er ieder jaar weer naar uit.

Gerda was levenskrachtig, had een enorme liefde voor het leven, ondanks al haar ziektes die af en toe in volle hevigheid losbarstten en waaruit ze enkele malen als een Lazarus wist op te staan. Want Gerda balanceerde zo vaker op de rand van de dood, maar keerde altijd weer terug, nog levenslustiger, nog stralender, nog krachtiger.

Het was een groot plezier haar te ontmoeten; haar heldere ogen straalden je als het ware tegemoet als ze je ‘*Dag, lieverd!*’ tegemoet riep. En toen het achteruit ging, ditmaal definitief, bleef ze het leven omarmen waar ze nog kon, een concert hier en daar, even naar de zee, haar zoon met kleinkinderen die naar de Haan kwamen, ze hield me opgetogen op de hoogte.

Tot haar nieren definitief achteruit gingen en ze wist dat het einde naderde. Ze vond het wel heel wat, de dood met open ogen tegemoet leven, maar ze deed het en bereidde deze voor. En ze wilde nog een paar maanden leven, tot de zomer, om nog één keer in zee zwemmen.

Deze laatste wens is haar niet gegund geweest, maar ik begreep steeds opnieuw van haar hoe enorm dankbaar ze terugkeek op al die mooie ervaringen, hoe ze met trots en liefde sprak over al haar kinderen en kleinkinderen. Ze ging, ook toen ze alleen was, het leven nog steeds vol aan, sprak met iedereen, was geliefd door iedereen, ging op reis en wandelde langs het strand, tot het niet meer ging.

De moeilijke ervaringen die er ook waren, die verdoezelde ze niet, zoals het verlies van haar man, van wie ze veel hield. Zij was zich daarbij al te zeer bewust van God, hoe je die

ook moest zien, daar filosofeerden we dan wel eens over, aan haar zijde stond, haar hielp, soms als een engeltje afdaalde. Gerda leek zich bewust van hetgeen in Jesaja 43:2 staat: *“Als je het water doortrekt, zal ik met je zijn en als je door stromen gaat, zullen ze je niet overspoelen.”*

En ze liet zich ondanks de moeilijke momenten steeds opnieuw graag overspoelen door het water, door het leven, met alle hoogten en dieptepunten, tot aan de laatste golf.

Bernd Hirschfeldt

Bij de kerkdiensten

Kerkdiensten Protestantse Kerk Brussel

Zondag 4 augustus

7de zondag van de zomer

Dienst van Schrift en Tafel

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Lex Buddingh
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Greet Heslinga
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 11 augustus

8ste zondag van de zomer

Voorganger Bernd Hirschfeldt
 Ambtsdrager Paola Vitulano
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Frits Bastiaens
 Collectes Wycliffe Bijbelvertalers/Kerk

Zondag 18 augustus

9de zondag van de zomer

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager (geen aanwezig)
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 25 augustus

10de zondag van de zomer

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Anita Bultena
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Harry Dille
 Collectes Gevangenispastoraat/Kerk

Zondag 1 september

11de zondag van de zomer

Scheppingszondag

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Lex Buddingh
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Greet Heslinga
 Collectes VPKB/Kerk

Zondag 8 september

12de zondag van de zomer

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Anne Theo Seinen
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Rob van Drimmelen
 Collecte PSC/Kerk

Zondag 15 september

13de zondag van de zomer

Dienst van Schrift en Tafel

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist Anna Rusakova
 Gemeentelid Frits Bastiaens
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 22 september**1ste zondag van de herfst**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Anne Theo Seinen
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 29 september**2de zondag van de herfst****Afscheid van Bernd Hirschfeldt**

Voorganger Bernd Hirschfeldt
 Ambtsdrager Anita Bultena
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Rob van Drimmelen
 Collectes Dar al Amal/Kerk

Zondag 6 oktober**'Startkriebels' + Jumelagezondag****3de zondag van de herfst**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collectes VPKB/Kerk

Afscheid van proponent Bernd Hirschfeldt

Zondag 1 september Scheppingszondag

Kerkdiensten in de kring van de voormalige Bethlehemkerk

Aanvang: 10.00 uur

Contactpersoon: johanna.jonkman@telenet.be

Zondag 1 september**11de zondag van de zomer**

Dienst gestreamd vanuit de PKB

Zondag 22 september**1ste zondag van de herfst****Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdragers
 Georges en Freddy Van de Wouwer
 Collecte PSC

Zondag 6 oktober**3de zondag van de herfst**

Dienst gestreamd vanuit de PKB

Zondag 20 oktober**5de zondag van de herfst****Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdragers Henri Van de Wouwer
 en Johanna Jonkman
 Collecte 'Ik help een kind'

Uit de Kerkenraad

De afgelopen maanden heeft de Kerkenraad zich voornamelijk bezig gehouden met de voorbereiding van het *Stadspredikantschap* en het bespreken van het verslag van de *Werkgroep Pastoraat*.

Van dat eerste onderwerp staat een verslag in de *Aanvulling op de Jaarverslagen 2023* die ter beschikking was tijdens de Gemeentevergadering op 23 juni j.l.

Inmiddels werd in overleg met het Dagelijks Bestuur en de VPKB beslist de predikantsplaats waarop de Nederlandstalige stadspredikant zal worden benoemd onder te brengen op het adres van de Protestantse Kerk Brussel.

Daarvoor wordt momenteel enerzijds een aparte Raad van Bestuur samengesteld en anderzijds een begeleidingscommissie voor de nog aan te werven predikant. De samenstelling van beide organen zal later worden bekendgemaakt.

Dat de organisatie van het Pastoraat gezien de stijgende leeftijd van gemeenteleden herziening behoeft, is de Kerkenraad helemaal eens met de Werkgroep Pastoraat.

Een herindeling van de wijken lijkt ons echter geen goed idee, juist omdat zowel oudere als ook jongere gemeenteleden gewend zijn aan de bestaande wijken. Wel willen we graag tegemoet komen aan de wens om opnieuw de naam en het telefoonnummer van de wijkcontactpersonen achter op de Kerkbrief te vermelden.

Ons streven is om te komen tot een tweetal per wijk - indien mogelijk van twee verschillende generaties - zodat deze elkaar kunnen aanvullen, beiden een klankbord hebben en elkaar kunnen ondersteunen bij het Pastoraat in hun wijk.

We zijn verheugd dat een aantal nieuwe personen bereid is die rol op zich te nemen waardoor iedere wijk opnieuw minstens één contactpersoon heeft. Bent u ook geïnteresseerd, laat het mij dan weten!

Tot slot ben ik dankbaar u te kunnen melden dat het mandaat van onze gewaarde moderator Anita Bultena met twee jaar werd verlengd.

Een deugdloze vakantieperiode toegewenst aan u allen!

Lex Buddingh, scriba PKB

6 oktober: "Startkriebels" en "Jumelagezondag"

Dit jaar combineren we drie jaarlijks terugkerende evenementen: de 'Startzondag', de 'Kerkkriebels' (de zondag waarop onze kerkgemeenschap een *fundraising* houdt voor het eigen onderhoud, maar vooral ook voor een goed doel) – en dan ook nog de 'Jumelagezondag' (waarop het partnerschap met het kerkdistrict Kirinda in Rwanda gevierd wordt).

Deze drie jaarlijkse gebeurtenissen zullen dit jaar in de Protestantse Kerk Brussel worden samengebracht onder één thema.

De voorganger op deze bijzondere dag is ds. Judith van Vooren; zij is ook degene die dit jaar het (tweetalige) materiaal voor de Jumelagezondag voorbereidt.

We zijn op zoek naar mensen die willen

helpen met de voorbereiding en organisatie van deze gecombineerde feestdag.

Meestal houden we een 'dienstenvailing', een gezamenlijke maaltijd - en meestal ziet de kerkdienst er wat anders uit dan op andere zondagen.

Daar kun je allerlei ideeën bij hebben, en die ideeën willen we graag horen. En verder doen we een beroep op mensen die graag een paar concrete taken op zich willen nemen: kaartverkoop, inrichting van de zaal, bardienst en noem maar op. Ieder die mee wil denken en doen wordt gevraagd om zich op te geven bij één van de leden van de Kerkenraad.

Bij voorbaat onze hartelijke dank:

ds. Douwe Boelens

In memoriam: Gerda Meursing-van Utenhove

Op 1 juli jl. overleed in Den Haan mevr. **Gerda Ida Dorothea barones van Utenhove**.

Ze was de weduwe van Dirk Tjerk Meursing, en we kenden haar binnen onze kerk-gemeenschap als 'Gerda Meursing'. Velen van ons hebben nooit geweten dat zij een barones was.

Ze woonde al enkele jaren in Den Haan, waar vandaan ze de Doopsgezinde Gemeente in Aardenburg bezocht, maar ze bleef ook lid van de kerk in Brussel. Met een aantal mensen in Brussel onderhield ze een warme vriendschap.

Gerda was geboren op 25 augustus 1936 in Heemstede; ze is dus 87 jaar oud geworden. Ze heeft veel goeds ontvangen in haar leven: haar gezin, haar carrière als journaliste waarin ze zeer gewaardeerd werd, haar vriendschappen, vele reizen, veel muziek en cultuur, haar hondjes...

Op het gebied van haar gezondheid heeft ze veel uitdagingen gekend. Verschillende keren moest ze zware ingrepen ondergaan, maar steeds opnieuw stond ze op en zette ze haar leven voort.

In 2002, had ze een 'bijna-doodervaring.' Die ervaring heeft van haar, naar eigen zeggen, een ander mens gemaakt.

Materiële zaken werden daarna voor haar van minder belang; in plaats daarvan werd ze een spiritueel mens. Van grote betekenis werd haar doop, die ze, samen met haar man, in de Verenigde Staten ontving.

Door alles wat ze meegemaakt heeft, is ze een dankbaar mens geworden. 's Avonds voor ze ging slapen, bedacht ze drie dingen van die dag waarvoor ze dankbaar was:

ontmoetingen, telefoontjes, kleine ervaringen. Die dingen schreef ze op in een dagboek, een soort 'dagboek van de dankbaarheid'; ze heeft dat dagboek jarenlang bijgehouden.

Sinds haar 'bijna-doodervaring' had ze een sterk besef van een 'reis naar het licht' die ze ging maken; een schilderij boven haar bed herinnerde haar aan die reis. Tot vlak voor haar dood heeft ze er nog over gesproken; ze was er op geen enkele manier bang voor. Ze wilde in haar afscheidsdienst aandacht vragen voor het licht, het 'levenslicht' waaraan ze op weg was en ze wilde graag een oproep laten horen om onze ogen te openen voor het goede dat ons omgeeft. "Waarom zien jullie het niet?" Het Evangelie leerde haar, zo zei ze, om "het te zien."

Gerda Meursing had twee kinderen: Willemien en Diederik. Beiden hebben een gezin, en zo had Gerda zeven kleinkinderen. Omdat deze gezinnen Engelstalig zijn, werd ook de afscheidsdienst in het Engels gehouden.

Al haar nabestaanden wensen we van harte troost en goede moed! Vrede aan ons allen!

ds. Douwe Boelens

Aan- en afwezigheid van de predikanten

In de maand augustus hoopt ds. Judith van Vooren aanwezig te zijn. Ds. Douwe Boelens is dan op verlof. Gedurende die periode kan iedereen in noodsituaties rechtstreeks contact opnemen met ds. Judith van Vooren (telefoon en e-mail: zie achterzijde).

Geboren

In het gezin van Janneloes en Othman werd op 6 juni 2024 een tweede kindje geboren: Adam. Adam is het broertje van Yara.

Onze hartelijke felicitaties gaan uit naar het hele gezin Faiza-Bouman.

Verhuisd

Onlangs zijn **Herman en Henny Somsen** terug naar Nederland verhuisd.

Na jaren actief te zijn geweest binnen onze kerkgemeenschap zijn ze verhuisd naar een woning vlak bij hun dochter in Berlicum in de buurt van 's Hertogenbosch:

Woud 16, 5258 VK Berlicum - Nederland
GSM 0495 - 23 17 11 (Henny)
0495 - 27 09 07 (Herman)

Wij bewaren goede herinneringen aan Herman en Henny. Herman is nog ouderling geweest van de Guido de Brès-kerk en Henny is jaren actief geweest in de wijk Noordoost en ook bij het Rode Kruis afdeling Tervuren. Henny en Herman waren actief deelnemer van het leerhuis van ds. Lindijer en Henny later bij de damesleesgroep met ds. Reijnders.

Wij denken ook aan de jeugdcatechisatie in hun benedenruimte, de vele wijkbijeenkomsten met het gastvrije onthaal en ook aan de positieve bijdrage die zij altijd hadden in het werk binnen onze kerkelijke gemeenschap. Wij hopen dat Herman en Henny nog lang kunnen genieten nabij hun kinderen en kleinkinderen.

*Namens de wijk Noord-Oost,
Nel en Hans*

Adreswijziging

Met weemoed in het hart nemen we afscheid van de Brusselse gemeente.

Han en ik behoren waarschijnlijk tot de oudste gemeenteleden. Beiden deden we belijdenis in de lente van 1956, Han in de toenmalige Guido de Brèskerk, ik in de Katelijnekerk.

Met dankbaarheid denken we terug aan de vele kerkdiensten, aan de boeiende gemeentevondens en aan allerlei andere kerkelijke activiteiten.

De afgelopen jaren heb ik bijzonder de Bijbelkringmiddagen in Wommel gewaardeerd: het gastvrije huis van Annemarie, de inspirerende uiteenzettingen van Douwe, de goede gesprekken met de deelnemers.

Nu breekt een nieuwe fase in ons leven aan; we zijn verhuisd naar Oostduinkerke.

Ons adres is:

Leopold II laan, 120 GV 02,
8670 Oostduinkerke
GSM 0476 - 64 70 45 (Lydia)

Lydia Sacré

Nieuws uit de Bethlehemkerkgemeenschap

In de Kerkbrief nr. 4 van 2022 konden jullie al kennismaken met mijn lindeboom.

Het is weer zover.

Hij is weer in bloei en ik geniet met volle teugen van de bloesems die met hun heerlijke geur de bijtjes naar zich toe lokken. Ik geniet van hun gezoem en luister aandachtig naar wat ze te vertellen hebben. Ik ontcijfer de boodschap: **“druk op de pauzeknop”**.

De laatste maanden waren voor de Bethlehemgemeente zeer hectisch. We hadden meer ‘downs’ dan ‘ups’ te verwerken. Als ik hier zo zit, verscholen tussen de afhanginge takken, dwalen mijn gedachten af naar Marcus 1:35: *“Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden.”*

Het is nu wel in de namiddag maar dit is ook mijn eenzame plek die ik opzoek om dicht bij de Heer te zijn. Jezus zondert zich ook af en toe af om te bidden en te rusten. Rust vinden is soms heel moeilijk. Wij leven in een drukke tijd met stress en zorgen. Zowel privé als met de kerk hebben we onze handen vol. We lopen van hot naar her. Dan doet het wel goed dat we, net zoals Jezus, een plek zoeken - hetzij met de boot op het water, een verlaten plek in de natuur of in een kerk. Als het ons maar lukt om ergens met God te praten zonder afgeleid te worden. Hij kent onze problemen, Hij weet wat er in ons omgaat, maar toch lucht het ‘ons hartje’ als we alles aan zijn voeten kunnen leggen. Ver weg van alle drukte voelen wij ook zijn aanwezigheid.

Aan eenieder van jullie wens ik uit het diepst van mijn hart zo’n plekje toe.

Johanna Jonkman

Woordzoeker

Alle woorden zijn zowel verticaal, horizontaal of diagonaal in de twee richtingen verborgen. De overgebleven letters vormen, in de leesrichting, een Bijbeltekst.

Oplossing naar Johanna Jonkman, Doylijkstraat 36, 1701 Itterbeek, johanna.jonkman@telenet.be

D	H	V	R	O	E	G	L	O	K	K	E	N	H	O	O	R	N	
I	O	E	M	Z	O	N	D	E	R	T	T	I	J	N	N	G	E	E
E	E	W	C	V	O	E	L	E	N	B	K	L	E	J	S	E	K	
H	D	H	N	T	U	P	S	E	N	E	U	G	R	E	N	R	A	
G	L	A	I	J	S	I	O	A	E	S	I	R	E	E	Z	E	E	M
I	A	D	T	M	M	S	D	U	S	O	D	W	I	J	U	G	T	S
Z	O	A	L	S	N	D	C	T	Z	H	P	U	L	S	R	H	I	
E	M	B	U	P	I	R	E	H	K	E	R	Z	E	E	E	C	N	
W	G	L	C	B	A	R	E	K	R	E	K	B	O	O	T	I	N	
N	A	O	H	M	T	T	U	A	F	H	A	N	G	E	N	D	E	
A	A	E	T	B	Z	R	E	F	I	J	C	T	N	O	E	K	R	K
A	T	I	E	I	J	I	N	E	M	E	L	B	O	R	P	K	E	N

AANWEZIGHEID
 HETZIJ - PAUZEKNOP
 AFHANGENDE - JEZUS
 PLEK - BIDDEN
 KENNISMAKEN
 PROBLEMEN - BLOEI
 KERK - SOMS - BOOT
 LOKKEN - TIJD
 DICHTER - LUCHT
 UPS - DOWNS
 LUISTER - VOELEN
 DRUKTE - MARCUS
 VROEG - ERGENS
 OMGAAT - WEG
 GEUR - ONTCIJFER
 ZONDEERT - HECTISCH
 OPZOEK - ZOALS
 HEER - ZORGEN

Bijeen

Geloofsgesprek voor volwassenen

In een serie van zes avondsessies gaan we met een kleine groep mensen in gesprek over wat we eigenlijk geloven en hoe. We doen dit aan de hand van enkele hoofdstukken uit het boek van **Hannemieke Stamperius**, *'Kleine Theologie voor leken en ongelovigen.'*

Enkele van de thema's die aan bod zouden kunnen komen:

- Kunnen we God kennen?
- De schepping
- Het hierna
- De historische Jezus
- Redding en verlossing
- Paulus
- Lijden en pijn
- Zonde en genade
- Bidden
- etc.

Ter voorbereiding op het gesprek lezen we een uitgekozen hoofdstuk uit het boek. Iedere bijeenkomst begint met een korte inleiding over het betreffende hoofdstuk door één van de deelnemers. Daarna volgt een uitwisseling rond een aantal gespreksvragen.

We hopen een gemengde groep te kunnen samenstellen van mensen die nog niet zo heel lang bezig zijn met dit soort vragen en met mensen die er al lange jaren mee vertrouwd zijn.

Jongvolwassenen en mensen van respectabele leeftijd, en alles daartussenin: kom, bevraag en bemoedig elkaar!

Plaats (bij voorkeur in gebied WOTO) en tijd van samenkomst worden bepaald in onderling overleg.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Opgave voor **30 september**.

Hartelijke groet,

Judith van Vooren
GSM 0473 - 75 31 49
jvanvooren7@gmail.com

Bijbelkring in Wemmel

Op **maandag 2 september** starten we de Bijbelkring weer op bij mevr. Annemarie Haverkorn in Wemmel (haar adres staat in het 'Gemeenteboekje'). De bijeenkomst begint om **14.30 uur** en iedereen is hartelijk welkom!

In het komende seizoen gaan we ons met de **'Bergrede'** bezighouden: leven in de navolging van Jezus. We gebruiken daarvoor materiaal van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG).

Ook in september: een uitstap van de Bijbelkring naar Lydia Sacré en Han Rooze in Oostduinkerke op **donderdag 26 september**.

Daar wacht ons een rijk cultureel programma. Ook geïnteresseerden van buiten de kring mogen zich in principe bij mij opgeven.

ds. Douwe Boelens

Uitnodiging catechese

Beste jongeren,

Opnieuw bieden we je de kans om mee te doen aan een catechese-groep voor jongeren tussen de 15 en 18 jaar die nog in het middelbaar onderwijs zitten.

We willen in deze bijeenkomsten aan de slag gaan met vragen rond zingeving, Bijbel en geloof, kerk en samenleving. Zo'n catechese kan uitlopen op je doop of belijdenis maar dat hoeft niet. Het belangrijkste is dat je het fijn vindt om samen met andere jongeren na te denken over dit soort onderwerpen.

De dag en plaats van samenkomst worden in onderling overleg bepaald.

We gaan uit van maandelijkse bijeenkomsten waarbij we de examenperiodes en de schoolvakanties vermijden. Voor meer informatie kun je best contact met mij opnemen.

Hartelijke groet,
Judith van Vooren
GSM 0473 -75 31 49
jvanvooren7@gmail.com

Groener geloven

Onder de titel “Groener geloven” willen we in de Kerkbrief regelmatig iets doorgeven wat verband houdt met klimaat en biodiversiteit.

Deze keer een bijzonder ervaringsverhaal over vlinders, verwondering en vriendschap van mevr. Tony Christiaans-Bredewout.

Vlinders en biodiversiteit

Mevr. Tony Christiaans-Bredewout schrijft:

“Begin oktober 2021 bloeiden de herfstasters in mijn voortuin. Er streek een hele zwerm dagpauwogen op neer, samen met een Atalanta. Elke dag kwamen ze opnieuw terug. Ook zondag 10 oktober. Het was coronatijd en heel stil op straat. Bij mijn dagelijkse wandeling ontmoette ik niemand. Ik had niemand goede dag kunnen wensen. Voordat ik weer naar binnen ging, wilde ik toch met iemand gepraat hebben. Daarom wachtte ik bij de brievenbus tot er iemand langs kwam.

Niet lang daarna kwam er een echtpaar uit een straat dichtbij, langslopen. En we groetten elkaar! Ik vroeg of ze bij mij in de tuin naar die herfstasters wilden kijken, waar de zwermen dagpauwogen weer waren neergestreken. We stelden ons aan elkaar voor. Dyanne en Abdel maakten foto’s van de vlinders. Dyanne sprak Nederlands met mij en ik vroeg haar waar ze geboren was. “Och,” zei ze, “ik denk niet dat je die plaats kent. Het is in de Achterhoek (Nederland).”

Ik zei dat ik daar ook geboren was! In Winterswijk. Allebei kenden we Bredevoort, net tussen Aalten en Winterswijk in. Daar was ik gedoopt en zij was er wel eens naar een bruiloft geweest. Toen hadden we elkaar veel te vertellen! Vooral over bloemen en planten. Ze is lid van de ‘Groenen’ in Overijse en probeert mooie plekjes natuur hier te bewaren. Wij wandelen samen, gaan naar een natuurfilm en een concert. Ze is een goede vriendin van mij geworden!”

Vlinders en biodiversiteit

Vlinders..., deze fladderende en vrolijk-makende insecten in vele kleuren, soorten en maten, zijn van groot belang voor de diversiteit van bloemen en planten. Door nectar uit de bloem te zuigen, bestuiven ze tegelijkertijd.

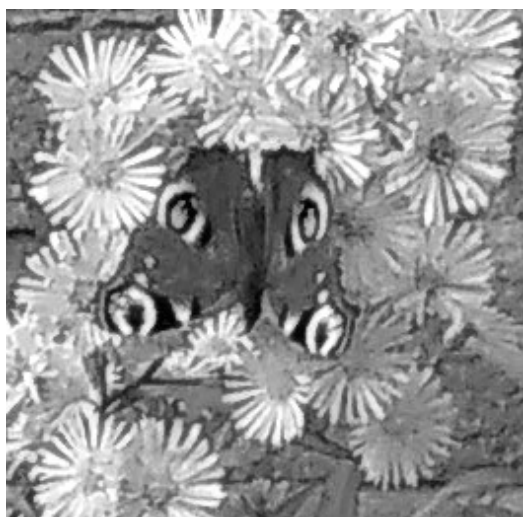
Dit verhaal van Tony is een mooie opstap voor de Scheppingsperiode 2024, met extra aandacht voor biodiversiteit. Evenals de klimaatverandering is het verlies aan biodiversiteit één van de grote crisisthema’s in de wereld. Ook vele vlindersoorten dreigen te verdwijnen! Vooral door de intensieve landbouw verdwijnen veel soorten vlinders vanwege het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Wereldwijd staat 60% van de vlindersoorten op de *Rode Lijst*.

Biodiversiteit raakt aan natuurbeleid, voedselbeleid en landbouwbeleid. Vandaar ook het protest van boeren. Maar boeren werken ook mee aan natuurherstel door bv. hun land te omheinen met bepaalde hagen, die goed zijn voor o.a. vlinders en door de zorg voor bloemrijke bermen. Biodiversiteitsherstel blijft een belangrijk engagement. Ook voor thuis: bijv. zorgen voor een vlindervriendelijke tuin met veel paarse, blauwe en gele bloemen!

Scheppingsperiode 2024

Van 1 september t/m 4 oktober is in kerken wereldwijd een periode van zorg voor de schepping. De VPKB- Scheppingszondag is op 1 september. We bidden, zingen en zijn stil en reageren met actie op de schreeuw van de aarde.

“Wij, christenen hebben een eigen en extra motivatie om ons te bemoeien met ‘de klimaatvraag’, om juist daarin God zélf lief te hebben, te koesteren zelfs. God liefhebben en de naaste... ook *‘the generations to come’*.”

(ds. Steven H. Fuite tijdens de ‘Klimaatynode’, maart 2022)

Het thema is **“Zorg voor de aarde en alles wat ademt en leeft”**.

Het is een echo van bijvoorbeeld Psalm 148, waarin de uitnodiging tot lofzang niet enkel uitgaat naar de ‘bewoners van de hemel’, naar ‘zon en maan en heldere sterren’, maar ook naar ‘de bewoners van de aarde’, ‘vorsten en leiders’, overal ter wereld, en naar mensen ‘oud en jong tezamen, (...), dieren in het wild, vee in het veld, alles wat kruipt en op vleugels gaat’.

Die lofzang dreigt gestopt te worden door de klimaatverandering. Deze Scheppingsperiode is een uitgelezen kans om het in onze kerken te hebben over natuur, klimaat en rechtvaardigheid.

Greet Heslinga

Cursus ‘Groen geloven’ in oktober 2024

Groen geloven, wat is dat? Wat kunnen we verstaan onder *eco-theologie*? Is dat een bevestiging, een activisme dat toch vooral maakt dat je je schuldig voelt... of zou groen geloven misschien toch een verrijking kunnen zijn, onze blik kunnen verruimen en ons interessante nieuwe perspectieven kunnen aanreiken?

Deze vragen, en nog veel meer boeiende aspecten, komen aan bod tijdens de cursus **‘Groen Geloven’** die in oktober van start zal gaan.

De cursus zal gebaseerd zijn op het boek **‘Geworteld in verbinding. Een ecologische theologie van de toekomst’** (ondergetekende, Garant 2024), en wordt u aangeboden door de Antwerpse werkgroep eco-theologie in samenwerking met de Commissie Vorming van de VPKB.

We hopen van harte om u te mogen verwelkomen en samen te mogen meebouwen aan een hoopvolle én groene toekomst!

*Namens de Commissie Vorming,
Kelly Keasberry*

Keti-Koti – 1 juli 1863 – 1 juli 2024

Op 1 juli 2024 was het 161 jaar terug dat Nederland, onder druk van de wereldopinie, de slavernij in ons land heeft afgeschaft.

Was deze druk er immers niet gekomen, zou de slavernij ook niet zijn afgeschaft.

Echter is alom bekend dat de in 1863 vrijgemaakten verplicht werden om voor een hongerloon nog tien jaar door te blijven werken.

De overtocht was hels, maar voordat de schepen het ruime sop kozen, verbleven de slaafgemaakte Afrikanen al in de *'baracoon'*, een smerige drijvende gevangenis aan de West-Afrikaanse kust, in afwachting tot ze aan boord werden gebracht. Dat kon soms wel maanden duren. Uiteindelijk werd met een kano, waar ze zich op de bodem in een laag vuil water moesten liggen, de nieuwe *'lading'* aan boord gebracht.

Iedereen werd voor hij/zij aan boord werd gebracht gekeurd en gebrandmerkt. Aan boord waren de vrouwen - en vaak ook kinderen - overgeleverd aan de grillen en lusten van de bemanningsleden die hen ongestraft verkrachtten. Gedurende de reis van enkele maanden lagen ze opeengepakt en aan elkaar geketend. Zieke slaven werden zonder pardon overboord gegooid. Er was tot overmaat van ramp aan boord niet zelden een onderlinge strijd tussen gevangenen van verschillende stammen, die elkaars taal niet spraken.

Hoe dichter ze bij het grote schip kwamen, hoe sterker ze een vreemde geur roken: de stank van zweet, uitwerpselen, braaksel of de tekenen van ziekte en vooral angst merkten. Sommigen sprongen overboord en probeerden te ontsnappen.

Maar de meesten werden gepakt, waarna ze met alle lotgenoten moesten afdalen in de misselijkmakende, bloedhete hel van het scheepsruim, waar sommige lotgenoten al maandenlang lagen vastgeketend. Het moet daar de hel op aarde zijn geweest.

Gedurende de gehele slavernijperiode zijn er in totaal veertien miljoen Afrikaanse mannen, vrouwen en kinderen gevangengenomen. Van hen zijn er gedurende de oversteek van de Atlantische Oceaan en het eerste jaar in de *Nieuwe Wereld* ongeveer vijf miljoen omgekomen, ofwel zo'n vijfendertig procent. De maandenlange reizen werden omschreven als een gewelddadige hel van angst, pijn en bloed.

Het economisch belang van de trans-Atlantische slavenhandel van de zeventiende en achttiende eeuw is vaak ter sprake gekomen in het bijna voorbijge herdenkingsjaar. En ook de verschrikkingen die de tot slaafgemaakten daarbij hebben moeten doorstaan.

Er zijn ook heel wat boeken aan gewijd.

Maar die beschrijven maar een fractie van het leed dat de slaven in die eeuwen hebben ondergaan. Niet zomaar staat er geschreven *"mijn volk gaat ten gronde door gebrek aan kennis"*.

Bewust worden van de echte historie, van de voorouders en hun bijdrage, is van groot belang voor onze kinderen en dient onderdeel te zijn van opvoeding en onderwijs. Het vervalsen en verbergen van hun echte geschiedenis vindt nog steeds plaats om zo de mensen kwetsbaar te maken tegenover degenen die hen eerst lichamelijk en nu mentaal en sociaal willen binden in onderdrukte posities. Een belangrijk onderdeel van

herstel en terugwinnen van vertrouwen in eigen kunnen, is het leren dat de geschiedenis van de Afrikaanse mens niet slechts begint en eindigt bij het slavernijverleden.

Vandaar dat het dekolonisatieproces een belangrijk onderdeel vormt van deze strijd. De geschiedenis van de voorouders leert ons niet alleen om de juiste weg te vinden, maar vervult ons ook met trots en zelfvertrouwen, daar waar onze voorouders grote dingen hebben gedaan.

Bob Marley's song *'emancipate yourself from mental slavery'*, spoort dus aan *"jiezelf te bevrijden van geestelijke slavernij"*, omdat

Vhisham Singh en Salome Tolud

"niemand behalve wijzelf ons van gebonden denken kan bevrijden."

Salome Tolud

In het kort over Keti-Koti

In Suriname wordt Keti-Koti ook wel de *Dag der Vrijheden* of *'Emancipatiedag'* genoemd. Keti-Koti betekent in de Surinaamse taal, het Sranantongo, letterlijk *'ketenen gebroken'*. Gehuld in traditionele kleding vieren Surinamers en Antilianen dat op 1 juli 1863 de ketenen van hun tot slaaf gemaakte voorouders zijn gebroken.

Nederland schafte na ruim 200 jaar, als één van de laatste Europese landen de slavernij af. Keti-Koti is officieel een Surinaams feest, maar het wordt sinds 1975 ook in Nederland gevierd. Op de vooravond van Keti-Koti worden de slachtoffers van de slavernij herdacht; op 1 juli is het feest. Op veel plaatsen zijn er dan feestelijke optochten.

'Liquid Church' in onze gemeente: een interactieve lezing

De kerkenraad vroeg mij als proponent om een paar keer een bijeenkomst te leiden over **'Liquid Church'**, een onderwerp waarover ik mijn eindschrijftie schreef.

Liquid Church is een vorm van kerk-zijn die uitgaat van een lokale context en omstandigheden van een specifieke gemeente. Ze is gericht op buiten- en randkerkelijken en vindt haar vorm in allerlei laagdrempelige activiteiten, waarin kerk op de achtergrond aanwezig is, als inspiratie, omdat het in het teken staat van diaconie of pastoraat of op de een of andere manier een connectie heeft met het geloof viere en samenbrengen van mensen in of rond een kerk.

Te denken valt aan koffiebabbel, soepmiddagen, gespreksavonden over thema's als eenzaamheid, boekenclubs, zangclubs, concerten voor het goede doel e.a.

De mogelijkheden zijn eindeloos.

De bedoeling is een korte lezing en daarna een gesprek en uitwisselen van gedachten over de vraag in hoeverre *Liquid Church* al bestaat binnen de PKB en wel of niet nuttig kan zijn om mensen van buiten bij de kerk te betrekken.

Speciale aandacht zal er daarbij zijn voor de *'fuzzy edges'* van dit fenomeen; het grensgebied van activiteiten tussen kerk en samenleving, waarin de vraag ontstaat op welk moment *Liquid Church* nog een vorm van kerk-zijn is en in verband staat met de kerk en wanneer niet (meer).

Kortom, een interactieve voordracht, waarvan u als gemeentelid van harte uitgenodigd wordt om deel te nemen en om mee te denken, alleen luisteren kan natuurlijk ook.

Bernd Hirschfeldt

NBG/Bijbel Basics: “De storm op het meer” (Matteüs 8:23-27)

Jezus is moe. Hij is de hele dag bezig geweest. Er zijn nog steeds mensen. Jezus kán niet meer. “Weet je wat?” zegt Hij tegen zijn vrienden. “We varen naar de overkant van het meer.” Jezus doet zijn sandalen uit, tilt zijn lange jas op en stapt door het water naar de boot toe.

Jezus zoekt een plekje achter in de boot, en Hij gaat liggen, met zijn jas als deken over zich heen, en met een opgerold visnet als kussen. Petrus en zijn vrienden hijsen het zeil. Ze maken de touwen los waarmee de boot vastzit aan de kant.

De wind duwt de boot naar de overkant van het meer. Het water kabbelt rustig. Het laatste licht verdwijnt. Langzaam wordt het nacht. De maan en de sterren komen tevoorschijn.

Hé, maar wat is dat? Het zeil begint te klapperen. En de boot gaat ineens zo schuin. Het is de wind. Het begint heel hard te waaien. Er komen golven op het meer. Flinke golven met witte schuimkoppen. De boot gaat op en neer, op en neer. De golven worden hoger en hoger. Kijk nou, daar komt een hoge golf aan, zo hoog als een huis! “*Houd je vast!*” schreeuwt Petrus, en alle mannen houden zich vast.

De boot wordt omhoog gegooid en valt weer naar beneden. Ze zijn allemaal nat. Kletsnat. Dit gaat niet goed! Straks slaat de boot om, en dan liggen ze in het water. En dan... O nee! Daar komt weer een golf, nog hoger!

Het stormt zo hard dat het zeil bijna scheurt. “Dit gaat mis!” roept Andreas. “Wat moeten we doen?” Petrus struikelt door de boot naar Jezus toe. Niet te geloven! Jezus ligt nog gewoon te slapen. Alsof er niks aan de hand is. Petrus schudt Hem wakker. “Heer!” roept hij. “Red ons, we verdrinken!” Jezus wrijft zijn ogen uit. Zijn kleren zijn helemaal nat. “Waarom hebben jullie Me wakker gemaakt?” zegt Hij tegen Petrus. Het lijkt wel of Hij een beetje boos is. “Waarom zijn jullie zo bang? Jullie weten toch dat er niks kan gebeuren als Ik bij je ben!” Jezus staat op. “Stop!” roept Hij tegen het water. “Ga liggen!” roept Hij tegen de wind. En de golf, zo hoog als een huis, kruipt in elkaar als een bang hondje. De wind is zomaar weg. Het is weer helemaal stil op het water. De boot deint zachtjes heen en weer. Jezus gaat weer liggen op zijn plekje achter in de boot.

“Snap jij dat?” zegt Petrus tegen Johannes. “Zelfs de wind en het water doen wat Hij zegt. Wat is Jezus toch voor iemand?”

Vissersboot in de tijd van Jezus

Wist je dat er in de Bijbel nog meer verhalen staan over een storm die weer rustig wordt?

Denk maar aan het verhaal van Jona!

Dat staat in Jona 1:4-16.

En ook in Psalm 65:8 en Psalm 93:3-4 maakt God de zee weer rustig.

Contact

Protestantse Kerk Brussel

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
 ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
 Anita Bultena (moderator), 02 - 734 52 13
 Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
 e-mail: lex.buddingh@skynet.be
 Paola Vitulano (diaken), 0478 - 60 78 79
 Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
 Anne Theo Seinen (diaken), 0495 - 71 97 49

Wijkcontactpersonen 2025

Centrum West

Antoinette Panhuis, 02 - 230 52 22

Noord

Annemarie Haverkorn, 02 - 460 42 86

Noordoost

Jacqueline Bastiaens, 02 - 767 67 35

Zuid

Jart Voortman, 02 - 358 57 29

Oost

Lieve de Geus-Everaert, 02 - 660 53 33

Erik Berghuis, 0497 - 06 51 25

Zuidoost

Janneke Willbrenninck-van Oldenborgh,
02 - 687 63 91

Joke Bronkhorst, 02 - 687 91 92

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
0472 - 92 06 09

Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
02 - 358 57 29

Catechese: ds. Judith van Vooren,
0473 - 75 31 49

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
 Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Predikanten

regio Brussel: ds. Douwe Boelens
 (verantwoordelijk uitgever)
 Telefoon: 0474 - 47 32 43
 e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en Overijse: ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49
 e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en koster

Mark van Wechem
 02 - 512 03 67
 e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be
 Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag
 en dinsdag.

Dagelijks Bestuur

Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39
 Mark de Geus (penningmeester),
 02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

Theo Orie, 02 - 466 54 90

Archivaris

Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

Ingrid De Hertogh-Vercruyse, 02 - 251 59 30

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk
 en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)
 BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071